

Om UNGAS mötesplatser

2-2009

Ansvarig detta nyhetsbrev:
Lisa Ingestad, lisa.ingestad@fritidsforum.se

Nyhetsbrevet utges inom ramen för projektet Om Ungas Mötesplatser – partnerskap för kunskapsutveckling i dialog: Fritidsvetenskapliga programmen på högskolan i Malmö och Luleå Tekniska Universitet, FoU i Väst/GR, Sveriges Kommuner och Landsting, Fritidsledarskolorna och Fritidsforum. Nyhetsbrevet vänder sig till politiker, offentliga som ideella chefer, ledare inom öppen fritidsverksamhet.

Luddig styrning av fritidsgårdar

Lisbeth Lindström har studerat hur medborgarskap för unga presenteras på kommuners hemsidor och i deras mål- och styrdokument.

Medborgarskapet är ett centralt tema för myndigheters engagemang för fritid. Fritidsverksamheten anses allmänt av kommunerna vara viktig för att utveckla ungdomars medborgarskap och demokratiska tänkande. I mötet med ledare och andra unga får de en social tillhörighet och tränas i delaktighet och inflytande. I avhandlingen framgår att kommunernas syn på ungdomars behov många gånger är motsägelsefull; å ena sidan anses de behöva någonstans att mötas och umgås utan krav, å andra sidan att de behöver stöd, övervakning och kontroll när de besöker fritidsgårdar, allaktivitetshus eller liknande mötesplatser. Samtidigt är målen för den öppna fritidsverksamheten splittrade eller outtalade vilket enligt Lisbeth Lindström gör att det är svårt att säkra kvaliteten och mäta måluppfyllelsen: »Det är en enorm utmaning för personalen att tillgodose

behoven när målen är spretiga och inte tydligt utformade. Politikerna får också svårt att argumentera för verksamheten när man inte har en tydlig bild av resultaten«.

Lindströms slutsats är att kommunerna måste välja väg och tydligt formulera målen för den öppna fritidsverksamheten och att de systematiskt utvärderas. Det gör att kommunerna kan följa upp och kvalitetssäkras säkra ungas möjlighet att utveckla sitt medborgarskap, lära sig demokratiska principer och socialt utvecklas i den öppna fritidsverksamheten. Det förutsätter också utbildad personal på fritidsgårdar och liknande mötesplatser.

Titel: Leisure activities and youth citizenship: what local councils tell about youths' leisure from the perspective of citizenship on their homepages.

Författare: Lisbeth Lindström (doktorsavhandling).

Utgivare: Luleå tekniska universitet (2009). www.ltu.se

Ökade skillnader mellan kommunerna i synen på ungas mötesplatser

I över hälften av de kommuner som ingår i Fritidsforums nya enkätundersökning skär man ned på verksamheten 2010. Ett tydligt trendbrott är att tre av tio kommuner värnar fritidsgårdsverksamheten trots ekonomisk kris. Läs mer i tidskriften Fria Tider och på www.fritidsforum.se

**Boka redan nu 6–7 maj
Konferensen Om ungas mötesplatser i Malmö.**

Arrangör Partnerskapet för kunskapsutveckling i dialog

Policyentreprenörer får saker att hända

I en artikel synliggör Karin Guldbbrandsson och Bjöörn Fossum, forskare vid Karolinska institutet, betydelsen av och sambandet mellan ett problem, dess lösning och politiken.

I studien som spårar policyprocesser bakåt i tiden, ser de att när ett upplevt problem, ett förslag till lösning och ett lämpligt politiskt läge sammanfaller så öppnas en möjlighet – ett så kallat policyfönster – och att det är då som saker kan hända. Personer som driver dessa särskilda förslag till lösning på upplevda problem kallar de för policyentreprenörer. Studien är baserad på nio befintliga hälsofrämjande insatser riktade till barn och unga i tre svenska kommuner, bland annat drogforebyggande

insatser och insatser för att främja ungdomars inflytande. Det visade sig att i åtta av de nio insatserna så sammanföll problem, lösning och politik, det vill säga, ett policyfönster verkade ha öppnats. Dessutom rapporterades förekomst av en eller flera policyentreprenörer i åtta av de nio insatserna.

Titel: An exploration of the theoretical concepts policy windows and policy entrepreneurs at the Swedish public health arena.

Författare: Karin Guldbbrandsson och Bjöörn Fossum (artikel).

Utgivare: Tidskriften Health Promotion International.

Källa: www.fhi.se

Fritidsmiljö – Demokrati och Deltagande

Den norska expertgruppen har utgått från två huvudområden: Fritidsmiljön samt Demokrati och deltagande. Fokus är på ungdomar i åldern 13 – 19 år. Några av deras förslag för att stärka fritidsmiljön lokalt är att: Det genomförs en grundlig forskningsbaserad kartläggning av så väl lokala kulturaktiviteter, som den kommunala kulturskolan och av fritidsklubbar samt ungdomens hus; Det behövs ett betydande kompetenslyft för dem som arbetar med ungdomar i kommunal fritidssektor; Det behövs ett nationellt kompetenscentrum för ungdomsarbete och fritidspedagogik.

För att stärka ungas demokratiska deltagande och inflytande är några av förslagen att: Det bör

lagstadgas att kommunerna har demokratiprogram för ungdomar; Alla kommuner bör etablera både representativa som öppna forum för ungdomars deltagande för att kunna möta och lyssna på många olika ungdomars röster. Det bör också utarbetas nationella riktlinjer för lokala ungdomsråd; Alla kommuner bör också ha lokal ungdomsplan för en heltäckande ungdomspolitik.

Titel: Ungdoms fritidsmiljö, Ungdom, demokratisk deltagelse och inflytelse.

Utredning: Halvor Fauske, Høgskolen i Lillehammer (Expertgrupp)

Utgivare: Barne- og likestillingsdepartementet i Norge.

Strukturerat ungdomsarbete stärker kvaliteten

Forskarna Ida Hydle och Viggo Vestel vid NOVA (Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring) har följt 11 fritidsklubbar i Norge genom arbetet med YO-PRO (Youth Work in Progress). YO-PRO är ett utbildningsmaterial för ungdomsledare, som utvecklats genom samarbete mellan Trondheim i Norge och kommuner i Sverige (Skellefteå kommun), Italien Polen, England mellan 2004–2006. Syftet är att främja det informella lärandet och skapa en lärandemiljö som bidrar till ungas inkludering och empowerment genom att ledarna arbetar strukturerat. YO-PRO bygger på åtta moduler allt från ungdoms-

arbetets utveckling till ungdomars kreativitet och bemyndigande. Studien visar att det finns evidens (säkra bevis) för att strukturerat ungdomsarbete stärker kvaliteten, är tillitsbyggande både för »vanliga« ungdomar och utsatta ungdomar och medverkar till social inkludering. Metoden främjar också samarbetet med andra aktörer i lokalsamhället som i sin tur leder till drogförebyggande.

Titel: Fritidsklubb – kvalificering och rusforebygging?

Författare: Ida Hydle och Viggo Vestel.

Utgivare: NOVA (Rapport nr 15/2009). www.nova.no.

YO-PRO utbildning

En utbildning i YO-PRO är under utveckling i samarbete med högskolan i Trondheim, Skarpnäcks fritidsledareutbildning, Fritid Skellefteå, utbildningsorganisationer m.fl. i Tyskland, England och Italien. Målet är att det ska finnas en sammanhängande studieplan/läroplan och som även kan bli en vidareutveckling av fritidsledarutbildningen. Projektet avslutas våren 2010 med en konferens i Skellefteå. www.yo-pro.org

En ny strategi för ungdomspolitiken

Målen för regeringens ungdomspolitik är att alla 1,4 miljoner ungdomarna i åldern 13–25 år ska ha verklig tillgång till välfärd, och verklig tillgång till inflytande. »Förslag till en ny strategi för ungdomspolitik« överlämnades till regeringen i november. Arbetet med samordning och redovisning för att uppnå de övergripande målen sker inom fem huvudområden: Utbildning och lärande; Arbetet och försörjning; Hälsa och utsatthet; Inflytande och representation; Kultur och fritid. Målen för den nationella ungdomspolitiken styr också det internationella samarbetet på det ungdomspolitiska området.

Ny EU-strategi för ungdomspolitiken

Strategin att satsa på ungdomars egna möjligheter är en uppföljning av den förnyade sociala agenda som kommissionen presenterade 2008. Ungdomsstrategins mål är: Att skapa fler möjligheter för ungdomar i utbildningen och i arbetslivet; Att förbättra och öka ungdomars delaktighet i samhället; Att främja solidaritet mellan ungdomar och samhället. I den nya strategin framhålls särskilt att ungdomar tillhör de mest utsatta grupperna i samhället, särskilt under ekonomisk kris, men också att de är en värdefull tillgång i vårt åldrande samhälle.

Community Work in the Nordic countries. Ny bok om samhällsarbete i Norden. Här får vi följa utvecklingen fram till idag i Sverige, Island, Finland, Danmark och Norge som baseras på empiriska studier. I boken diskuteras vilka utmaningar samhällsarbetet står inför, om mandatet, vilken funktion och roll arbetet har. Olika modeller för samhällsarbete, handlingsstrategier och mobilisering samt det civila samhällets betydelse och behovet av samlings- och möteslokaler i bostadsområdet. Tendensen är att det finns ett förnyat intresse för Community work i Skandinavien. (Gunn Strand Hutchinson. Universitetsförlaget, Norge. www.universitetsforlaget.no)

Vi vill vara med och påverka – en kartläggning av tjejers fritid.

Bakgrunden till rapporten är att många studier pekar på att många unga mår dåligt och att särskilt utsatta är unga kvinnor. Författarna har gått igenom forskningen kring fritiden och konstaterat att upplevelsen av möjligheten att påverka och ha inflytande har betydelse för hälsan. Det är också viktigt att det finns ett omfattande fritidsutbud och en balanserad fritid bidrar även det till gruppens välmående. Kartläggningen visar att, trots en mörk bild, har tjejerna en enorm kraft och vilja att påverka sin situation. Men de söker sig inte till fritidsgårdar, samtidigt som de vill få tillgång till mötesplatser på egna villkor. Tydligt är att de eftersöker verksamhet där de kan träffas för sig själva – endast för tjejer. Rapporten avslutas med rekommendationer till de som önskar arbeta med tjejers inflytande över sin fritid. (Marie Bäcklund och Kipa Poikalainen. Föreningen Zora. www.zora.se).

Ungdomar i demokratin – en rapport om ungdomars politiska deltagande.

Rapporten visar att det många gånger finns ett annat politiskt deltagande än det som sker via ungdomsråd eller ungdomsparlament. Syftet är att ge kommunerna stöd för vad de borde göra. Utgångspunkten är att ungdomar ska ha inflytande på samma sätt som vuxna. De flesta förslag på metoder för ungdomar i boken är inte annorlunda än vad som används för vuxna. (Sveriges ungdomsråd. www.sverigesungdomsrad.se)

Självkänsla, ADHD och KASAM samspelar

Avhandling som visar att det finns samband mellan ADHD-symtom i barndomen och en låg självkänsla i tonåren. Det intressanta är att om känslan av sammanhang, KASAM, är hög så har det en reducerande effekt på ADHD-symtomen.

Avhandling om sambandet mellan självkänsla, känsla av sammanhang (KASAM) och attention deficit hyperactivity disorder, ADHD – en longitudinell studie från barndom till vuxen.

Författare Tobias Edbom. Karolinska Institutet.

Människans behov av fiktion

Hur kommer det sig att vi ägnar så mycket av vår tid åt att konsumera fiktion: sagor, film, litteratur och uppiktade berättelser? Till vilken nytta? Tillhandahållandet av fiktion omsätter stora ekonomiska belopp men det saknas forskning om orsakerna till detta stora behov. Peter Gärdenfors, Lunds universitet m.fl om behovet av myter, liknelser och berättelser som följer oss genom livet och hjälper oss att skapa en rimlig världsbild. Berättelser som är bärare av gemensam kunskap och som hjälper oss att strukturera världen. (Vetenskapsrådets kvartalsseminarium. www.vr.se).

I partnerskap:

fritidsledarskolorna
FOLKHÖGSKOLOR I SAMVERKAN

